
गुराँस राजपत्र

गुराँस गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: १०

संख्या: ३०

मिति: २०८३।०५।१६

भाग: २

गुराँस गाउँपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

भैंसी तथा जर्सी गाईपालक कृषकको भकारो सुधार योजना कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८३

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गुराँस गाउँपालिकाले भैंसी तथा जर्सी गाईपालक कृषकको भकारो सुधार योजना कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८३ जारी गरेको छ ।

गुराँस गाउँपालिका

भैंसी तथा जर्सी गाईपालक कृषकको भकारो सुधार योजना कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८३

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८३/०५/१०

प्रमाणीकरण मिति: २०८३/०५/१५

प्रस्तावना:

गुराँस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पालिएका उन्नत जातका भैंसी तथा जर्सी गाईको स्वास्थ्य सुरक्षा, सफा दूध उत्पादन, पशु मलमूत्र (गोबर र मुत्र) को वैज्ञानिक व्यवस्थापन गरी प्राङ्गारिक मल तथा कम्पोस्ट/मुत्र सङ्कलन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले; स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गुराँस गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१: प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यस कार्यविधिको नाम "भैंसी तथा जर्सी गाईपालक कृषकको भकारो सुधार योजना कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८३" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि गुराँस राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखि लागू हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,—

(क) "गाउँपालिका" भन्नाले गुराँस गाउँपालिका सम्झनु पर्छ।

(ख) "शाखा" भन्नाले पशुपन्थी विकास शाखा सम्झनु पर्छ।

(ग) "भकारो सुधार" भन्नाले पशु बाँध्ने गोठको भुईँ ढलान/पक्की गर्ने, मुत्र सङ्कलन पोखरी (Shed Urine Tank) निर्माण गर्ने, सङ्कलन ट्याङ्की र घाम-पानीबाट जोगाउने छाना सहितको गोठ सुधार कार्यलाई सम्झनु पर्छ।

(घ) "लाभार्थी कृषक" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम छनोट भई भकारो सुधार कार्यक्रम/अनुदान प्राप्त गर्ने व्यावसायिक गाई/भैंसीपालक कृषक वा फार्म सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद-२: अनुदान रकम, मापदण्ड र योग्यता

३. अनुदानको रकम तथा मापदण्ड:

(१) प्रति भकारो सुधार बापत पालिकाले तोकेको लागत अनुमान (Estimate) को ५०% देखि ८०% सम्मको निर्माण कार्य गरिने वा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ।

(२) बाँकी रकम/श्रमदान सम्बन्धित कृषक वा फार्म स्वयमूले बेहोर्नुपर्नेछ।

४. आवेदक/लाभार्थीको न्यूनतम योग्यता: अनुदान प्राप्त गर्न कृषक/फार्मले देहायका शर्त पूरा गरेको हुनुपर्नेछ:

(क) पालिकाभित्र स्थायी बसोबास वा व्यावसायिक पशुपालन फार्म दर्ता गरी सञ्चालन गरेको हुनुपर्ने।

(ख) कम्तीमा २ वटा दुहना भैंसी वा २ वटा उन्नत/जर्सी गाई (वा सोभन्दा बढी) पालेको हुनुपर्ने।

(ग) भकारो सुधारका लागि आवश्यक जग्गा आफ्नै नाममा रहेको वा न्यूनतम ५ वर्षका लागि भाडामा लिएको हुनुपर्ने।

(घ) विगत ३ वर्षभित्र सरकारी वा गैरसरकारी निकायबाट भकारो सुधार बापत अनुदान नलिएको हुनुपर्ने।

(ङ) गाउँपालिकालाई तिर्नु बुझाउनु पर्ने कर तथा अन्य दायित्व तिरेको हुन पर्ने।

परिच्छेद-३: आवेदन, छनोट तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया

५. सूचना प्रकाशन तथा आवेदन पेस गर्ने:

(१) शाखाले १५ (पन्ध्र) दिनको म्याद दिई वडा कार्यालय, सूचना पाटी तथा पालिकाको वेबसाइट मार्फत आवेदन आह्वान गर्नेछ।

(२) आवेदकले देहायका कागजात संलग्न गरी निवेदन (अनुसूची-१) पेस गर्नुपर्नेछ:

क) नागरिकताको प्रतिलिपि

ख) वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र (अनुसूची-३)

ग) व्यवसाय/फार्म दर्ता प्रमाण-पत्र (फार्मको हकमा)

घ) स्वघोषणा पत्र (अनुसूची-२)

६. स्थलगत निरूपण तथा छनोट:

(१) प्राप्त आवेदनहरूको आधारमा रोजगार शाखा/पशुपन्छी विकास शाखा/वडाका प्राविधिकहरूले अनुसूची-४ बमोजिम गोठको प्रारम्भिक स्थलगत निरीक्षण (Pre-inspection) गर्नेछन्।

(२) प्राविधिक प्रतिवेदनका आधारमा बढी पशु संख्या भएका, साना तथा मध्यम वर्गका व्यावसायिक कृषकलाई प्राथमिकता दिई अनुगमन/छनोट समितिले अन्तिम छनोट गर्नेछ।

७. भकारी सुधारका न्यूनतम प्राविधिक मापदण्ड:

भकारी सुधार कार्यक्रम संचालन गर्दा प्रति भकारीको क्षेत्रफल ३० वर्गफिट हुनुपर्नेछ (बस्ने ठाउँको लागि) र दाना पानी राख्ने ढुङको चौडाई ५० से.मी. लम्बाई आवश्यकता बमोजिम उचाई ढुङको सतहदेखि ३० से.मी. (ढुङको गहिराई १० से.मी.) बनाउनु पर्नेछ। गहुँत संकलन ट्याङ्कीको गहुँत नचुहिने गरी पक्की गरिनुपर्ने, गहुँत संकलन ट्याङ्कीको व्यवस्था हुनुपर्ने र ट्याङ्कीको साइज (०.५ × ०.५ × ०.१५) घन मिटरको हुनुपर्नेछ। भकारी अर्थात् मलखाद व्यवस्थापन गर्ने खाडललाई घामपानीबाट जोगाउने व्यवस्था गर्नु पर्ने कुराहरुलाई आधार मानिनेछ। र प्राविधिकले बनाएको लागत स्टमेट र नक्सा बमोजिम निर्माण गर्नुपर्नेछ।

परिच्छेद-४: अनुगमन, भुक्तानी तथा शर्तहरू

८. अनुगमन तथा प्राविधिक सम्परीक्षण:

(१) भकारी सुधारको काम सम्पन्न भएपछि शाखाको प्राविधिकले कार्य सम्पन्न भएको नापजाँच (Measurement) गरी प्राविधिक प्रतिवेदन पेस गर्नेछ।

(२) अनुगमन समिति (उपाध्यक्ष वा संयोजक रहेको) ले स्थलगत निरीक्षण गरी कार्य सम्पन्न भएको पुष्टि गरेपछि मात्र भुक्तानी प्रक्रिया अगाडि बढ्नेछ।

९. अनुदान भुक्तानी प्रक्रिया:

१. काम सम्पन्न भई प्राविधिक मूल्याङ्कन, फोटो, र अनुगमन समितिको सिफारिसका आधारमा अनुदान रकम सोझै कृषक/फार्मको बैंक खातामा (A/C Payee Check / Bank Transfer) भुक्तानी गरिनेछ।

१०. पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू:

(१) निर्माण गरिएको भकारी र मुत्र सङ्कलन ट्याङ्की कम्तीमा ३ वर्षसम्म अनिवार्य रूपमा प्रयोगमा ल्याउनुपर्नेछ।

(२) दुरुपयोग गरिएको वा मापदण्ड अनुसार काम नगरेको पाइएमा अनुदान रकम पालिकाले सरकारी बाँकी सरह असुल-उपर गर्नेछ।

परिच्छेद-५: विविध

११. **बाधा अडकाउ फुकाउने:** यस कार्यविधि कार्यान्वयन गर्दा कुनै द्विविधा उत्पन्न भएमा कार्यपालिकाको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

१२. **संशोधन:** यस कार्यविधिमा आवश्यक संशोधन गाउँ कार्यपालिकाले गर्न सक्नेछ।

अनुसूची-१

भकारो सुधार अनुदानका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति: २०८३/..../....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
गुराँस गाउँपालिका, रानीमत्ता, दैलेख ।

विषय: भकारो सुधार/गोठ सुधार अनुदान पाउनका लागि आवेदन।

महोदय,

उपरोक्त सम्बन्धमा यस गाउँपालिकाद्वारा स्वीकृत "भकारो सुधार / गोठ सुधार कार्यक्रम" अन्तर्गत अनुदान उपलब्ध गराउने सूचना अनुसार निवेदन पेश गरेको छु।

मेरो कृषि तथा पशुपालन व्यवसायलाई थप व्यवस्थित, मर्यादित र आधुनिक बनाउनका साथै प्रांगारिक मलको उचित व्यवस्थापनका लागि गोठ/भकारो सुधार गर्न आवश्यक परेकोले यो आवेदन पेश गरेको छु। कार्यक्रमको तोकिएको मापदण्ड र शर्तहरू पालना गर्न म पूर्ण रूपमा मञ्जुर छु।

तसर्थ, तोकिएको अनुदान रकम उपलब्ध गराई सहयोग गरिदिनुहुन हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

मेरो व्यक्तिगत तथा पशुपालन सम्बन्धी विवरण:

१. आवेदकको नाम: .....

२. नागरिकता नं. र जारी जिल्ला: .....

३. ठेगाना: ..... वडा नं.: ....., टोल/गाउँ: .....

४. बैंक खाता विवरण:

बैंकको नाम: ..... शाखा: .....

खाता नम्बर: .....

५. हाल पालएका पशुचौपायाको विवरण:

गाई/गोरु संख्या: ..... भैंसी/राँगा संख्या: ..... बाख्रा/भेडा संख्या: .....

संलग्न कागजातहरू:

१. नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि - १ प्रति
२. जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा (लालपूजा) को प्रतिलिपि - १ प्रति
३. हाल पालिरहेका पशु/गोठको स्पष्ट फोटो - १ प्रति
४. बैंक खाताको चेक/पासबुकको प्रतिलिपि - १ प्रति

तसर्थ, मेरो निवेदन उपर आवश्यक छानबिन गरी अनुदान रकम उपलब्ध गराइदिनुहुन पुनः विनम्र अनुरोध गर्दछु।

निवेदक:

दस्तखतः .....

नामः .....

ठेगानाः .....

फोन नं.: .....

अनुसूची २

भकारो सुधार अनुदान सम्बन्धी कृषकको स्वघोषणा पत्र

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,

गुराँस गाउँपालिका, रानीमत्ता, दैलेख ।

विषय: स्वघोषणा पत्र सम्बन्धमा।

महोदय,

म निम्न लिखित विवरण भएको कृषक यस [स्थानीय तहको नाम] द्वारा सञ्चालित "भकारो सुधार अनुदान कार्यक्रम" का लागि आवेदन पेश गर्दै यो स्वघोषणा पत्रमा सहीछाप गरी संलग्न गर्दछु:

१. कृषक/आवेदकको विवरण:

- नाम, थर: .....
- नागरिकता नं. र जारी जिल्ला: .....
- बाबु/पतिको नाम: .....
- ठेगाना: ..... गाउँपालिका, वडा नं.: ....., टोल: .....
- सम्पर्क मोबाइल नं.: .....

२. स्वघोषणा गरिएका विवरण तथा शर्तहरू:

- क) **पशुपालन स्थिति:** मेरो घर/गोठमा हाल ..... वटा (गाई/भैंसी/बाख्रा) पशुचौपाया रहेका छन् र म निरन्तर पशुपालन व्यवसाय/कृषि पेशामा संलग्न छु।
- ख) **दोहोरो सुविधा नलिएको:** मैले यसअघि कुनै पनि सरकारी, गैरसरकारी वा स्थानीय तहको निकायबाट भकारो सुधार/गोठ सुधार सम्बन्धी अनुदान वा सहयोग प्राप्त गरेको छैन।
- ग) **मापदण्ड पालना:** स्वीकृत प्राविधिक मापदण्ड (पक्की भुइँ, पिसाब संकलन ट्याङ्की, र घाम-पानीबाट जोगाउने छाना) अनुसार तोकिएको समयभित्र भकारो सुधार कार्य पूर्ण रूपमा सम्पन्न गर्नेछु।
- घ) **सम्बन्धी/कर्मचारी नरहेको:** म वा मेरो परिवारको कुनै सदस्य यस कार्यक्रमको निर्णय प्रक्रिया वा मूल्याङ्कन टोलीमा स्वार्थको द्वन्द्व (Conflict of Interest) हुने पदमा छैन।

ड) **अनुगमन र निरीक्षण:** अनुगमन टोलीले जुनसुकै समयमा पनि मेरो गोठ/भकारोको निरीक्षण तथा प्राविधिक जाँचबुझ गर्न आएमा पूर्ण सहयोग गर्नेछु।

च) **रकम प्रयोग र फिर्ता:** अनुदान रकम भकारो सुधारको कार्य बाहेक अन्य काममा प्रयोग गर्ने छैन। यदि मैले दिएको विवरण झूटा ठहरेमा वा तोकिएको मापदण्ड अनुसार काम नगरेमा प्राप्त अनुदान रकम प्रचलित कानून बमोजिम (सरकारी बाँकी सरह) बुझाउन मञ्जुर छु।

छ) **करचुक्ता सम्बन्धी:** मैले पालिकालाई बुझाउनु पर्ने कर तथा अन्य दायित्व बुझाउन बाँकी नरहेकवो समेत घोषणा गर्दछु।

माथि उल्लेखित सम्पूर्ण विवरण र कागजातहरू सत्य-तथ्य छन्। कुनै विवरण झुट्टा ठहरिएमा कानून बमोजिम सहनेछु।

स्वघोषणा गर्ने कृषक:

- दस्तखत: .....
- नाम, थर: .....
- मिति: २०८३/..../....
- मोबाइल नम्बर: .....

अनुसूची ३

वडा कार्यालयको सिफारिस पत्रको ढाँचा

गुराँस गाउँपालिका

४ नम्बर वडा कार्यालय

कार्यालय रहेको स्थान/ठेगाना, उदा: तालपोखरी, दैलेख

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

पत्राचार संख्या: २०८३/०८४

मिति: २०८३/..../....

चलानी नम्बर: .....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,

गुराँस गाउँपालिका, रानीमत्ता, दैलेख ।

विषय: भकारो सुधार अनुदान सम्बन्धी सिफारिस पत्र।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा यस गुराँस गाउँपालिका, वडा नं. .... निवासी श्री ..... ले "भकारो सुधार अनुदान कार्यक्रम" अन्तर्गत अनुदान प्राप्त गर्नका लागि यस वडा कार्यालयमा दिनुभएको निवेदन तथा संलग्न कागजातहरू उपर आवश्यक छानबिन एवम् स्थलगत निरीक्षण गर्दा निम्न बमोजिम पाइएको छ:

१. निज (लाभग्राहीको नाम) यस वडाको स्थायी बासिन्दा भई विगत लामो समयदेखि निरन्तर कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा संलग्न रहँदै आउनुभएको।
२. निजको गोठ/भकारो सुधार (पक्की भुइँ, पिसाब संकलन ट्याङ्की र छाना निर्माण) गर्न अत्यावश्यक रहेको।
३. निजले यसअघि यस वडा वा अन्य सरकारी/गैरसरकारी निकायबाट भकारो/गोठ सुधार सम्बन्धी कुनै पनि दोहोरो अनुदान नलिएको।

तसर्थ, निजलाई कार्यक्रमको तोकिएको मापदण्ड र प्रक्रिया अनुसार "भकारो सुधार अनुदान" उपलब्ध गराइदिनुहुन नियमानुसार सिफारिस गरिन्छ।

संलग्न कागजातहरू:

- आवेदकको निवेदन तथा स्वघोषणा पत्र
- नागरिकताको प्रतिलिपि
- स्थलगत निरीक्षण/जाँचबुझ प्रतिवेदन

दस्तखत:.....

(.....)

वडा अध्यक्ष / वडा सचिव

... नं. वडा कार्यालय

सम्पर्क नं.: .....

अनुसूची ४

भकारो सुधार प्राविधिक मूल्याङ्कन तथा अनुगमन प्रतिवेदन

प्रतिवेदन मिति: २०८३/..../....

१. सामान्य विवरण

- आवेदक/लाभग्राहीको नाम: ..... नागरिकता नं.: .....
- ठेगाना: ..... गाउँपालिका, वडा नं.: ....., टोल: ..... सम्पर्क नं.: .....
- पालिएका पशुचौपाया संख्या: गाई/भैंसी: ..... | बाख्रा/भेडा: ..... | अन्य: .....

२. भकारो सुधारको प्राविधिक मूल्याङ्कन (जाँचबुझ विवरण)

क्र.सं.	प्राविधिक मापदण्ड / विवरण	अवस्था (सम्पन्न / नसम्पन्न)	कैफियत / प्राविधिक टिप्पणी
१	पक्की भुइँ (Cement Floor): सोलिड तथा ढलान गरी पिसाब बग्ने नाली बनाइएको	☐ छ / ☐ छैन	
२	पिसाब सङ्कलन ट्याङ्की (Urine Tank): पिसाब जम्मा हुने पक्की ट्याङ्की/खाल्डो निर्माण	☐ छ / ☐ छैन	क्षमता (लिटर): .....
३	छाना/छानाउ (Roof/Shed): मल र पिसाबमा घाम-पानी पर्नबाट जोगाउन छाना बनाइएको	☐ छ / ☐ छैन	जस्ता/छाप्रो/अन्य: .....
४	कम्पोष्ट खाल्डो/भण्डारण (Compost Pit): कम्पोष्ट मल बनाउने व्यवस्थित संरचना	☐ छ / ☐ छैन	

क्र.सं.	प्राविधिक मापदण्ड / विवरण	अवस्था (सम्पन्न / नसम्पन्न)	कैफियत / प्राविधिक टिप्पणी
५	सुविधा तथा सरसफाइ: गोठ वरिपरि पानी नजम्ने र नियमित सफाइ सम्भव भएको	[ ] छ / [ ] छैन	

३. अनुगमन टोलीको मूल्याङ्कन तथा निष्कर्ष

- कार्यको प्रगति स्थिति: [ ] १००% सम्पन्न / [ ] आंशिक सम्पन्न / [ ] असम्पन्न
- मापदण्ड पालना: तोकिएको प्राविधिक मापदण्ड र निर्देशिका अनुसार कार्य भएको [ ] पाइयो / [ ] नपाइयो।
- अनुमानित कुल लागत रकम: रु. ....../-

४. सिफारिश

सिफारिश टिप्पणी:

उपरोक्त लाभग्राहीले तोकिएको प्राविधिक मापदण्ड अनुसार भकारो/गोठ सुधार कार्य पूर्ण रूपमा सम्पन्न गरेको देखिएकाले कार्यक्रमको नियमानुसार भुक्तानी/अनुदान रकम उपलब्ध गराउन सिफारिश गरिन्छ।

५. अनुगमन तथा प्राविधिक टोलीको दस्तखत

प्राविधिक/अनुगमनकर्ता (१):

- नाम: ..... दस्तखत: .....
- पद: ..... (उदाहरण: प्राविधिक सहायक / पशुसेवा प्राविधिक)

वडा प्रतिनिधि/संयोजक (२):

- नाम: ..... दस्तखत: .....
- पद: ..... (उदाहरण: वडा अध्यक्ष / वडा सदस्य / संयोजक)

आज्ञाले,

ओम प्रकाश देवकोटा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत